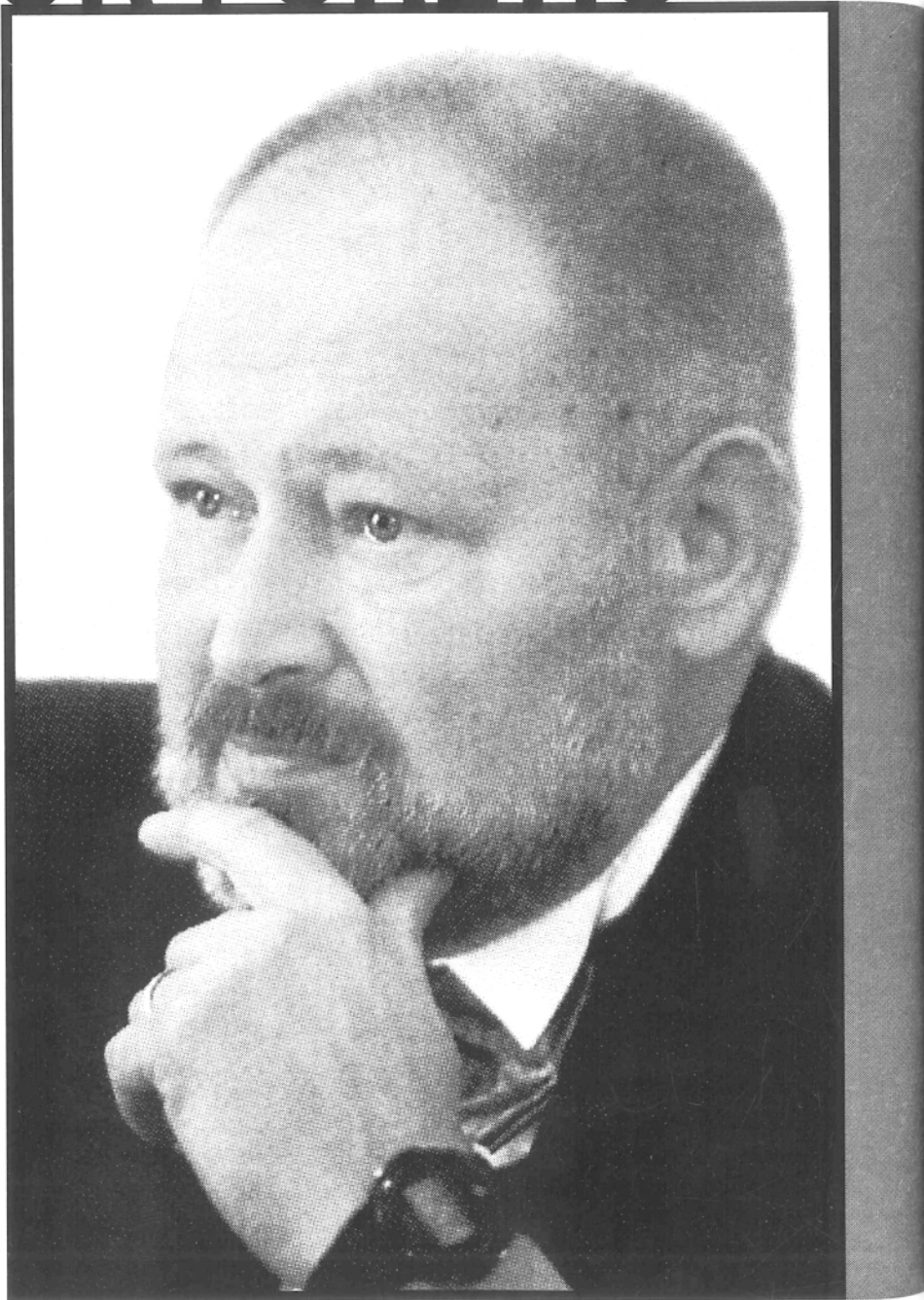

DALIBOR FORETIĆ

(1943. – 2001.)

Rođen je u Šibeniku 1943. godine. Osnovnu školu i gimnaziju pohađao je u Zadru, gdje je, nakon mature, diplomirao studij engleskoga jezika na Pedagoškoj akademiji. Usporedno je studirao i diplomirao na Pravnom fakultetu u Zagrebu. Kazališnom kritikom bavio se od studentskih dana, a novinarstvom od 1964. godine. Radio je kao novinar u vanjskopolićkoj redakciji, potom kao urednik kulturne rubrike, komentator i kazališni kritičar "Vjesnika", potom "Danasa" i "Novog Danasa". Početkom devedesetih započinje redovitu suradnju s riječkim "Novim listom", gdje je isprva kazališni kritičar, a potom politički kolumnist. Za svoj novinarski rad posmrtno je nagrađen Nagradom za životno djelo "Otokar Keršovani" Hrvatskog novinarskog društva, 24. studenoga 2001. godine. Životno opredjeljenje za kazalište rezultiralo je mnogobrojnim dramaturškim i teatrološkim esejima te dvjema knjigama kazališnih kritika: *Borba sa stvarima* (Krlježina drama i kazalište 1972. – 1986.), Zagreb, 1987., te *Nova drama* (Svjedočenja o jugoslavenskim dramatikama i njihovim scenskim refleksima 1972. – 1988.), Rijeka-Noví Sad 1988. Godine 1998. tiskana mu je knjiga *Hrid za slobodu* koja donosi dubrovačke ljetne kronike u rasponu od 1971. do 1996., dakle u godinama koje je uzastopce proveo na Igrama.

Dalibor Foretić bio je aktivno vezan uz dramski, ali i lutkarski teatar. Bio je član kazališnih žirija, selektor festivala (riječkog Festivala malih scena, sarajevskog MESS-a, Sterijinog pozorja u Novom Sadu, Borštnikovih srećanja u Mariboru), utemeljitelj hrvatskog centra UNIMA-e u Zagrebu i jedan od utemeljitelja PIF-a. U svojstvu kritičara izvještavao je s mnogih kazališnih festivala diljem svijeta, a napravio je i niz sjajnih intervjua s istaknutim svjetskim kazališnim umjetnicima.

Nakon duge i teške bolesti, preminuo je u Zagrebu, 1. studenog 2001. godine.

Naum Panovski

SLOYO SNIVACU

Otišao je ujutro, u snu,
Stigla me vijest u tuđem svijetu.
Moj prijatelj, moj duhovni brat,
Moj anđeo čuvar i moj Mefistofel,
Moj drug, kazališni kritičar,
Moj vrli, dragi Dalibor.

Pero pronicljivo, pero mudro, hrabro i čestito,
Nije više među nama... kažu.
A ja ne vjerujem, ne pristajem na to.
Jer vidim ga u kupeu prve klase,
U noćnom vlaku Rijeka - Zagreb.
Vidim ga obasjanog mediteranskim suncem,
Na palubi broda Korčula - Dubrovnik.
Vidim ga u prašnjavom autobusu Bitolj - Lerin,
Vidim ga u zrakoplovu za Boliviju.

Vidim ga kako se raduje večernjem zraku
Na kolodvoru Richmonda, država Virginia, Sjedinjene
Američke Države.
Vidim tog pjesnika, lunatika i zaljubljenika
U kazališne snove i čarolije.

Kako neumorno putuje, putuje svijetom
I bira pute po kojima se putovalo nije.
Vidim ga kako s glumcima do jutra bdije
Kako s našjencima a i tuđincima
Kao sa svojim druguje.

Kako se podjednako doma osjeća svuda
I u Dubrovniku i na Ohridu i bilo kuda.
Kako otkriva novo i nepoznato,
Kako brani dobro i vrijedno,
Kako često s Držičem i Krležom razgovara,
Kako pažljivo Shakespearea iščitava.
Vidim tog putnika strasnog,
Na putu neizmjereno, neizmjereno dugom,
Kako po stvarima malim,
Od kojih su kazališni sni stkani,
Istrajno prebire i tajnu traži.

Otišao je ujutro u snu, prati me vijest na putu.
Moj prijatelj dragi, moj duhovni brat.
Moj anđeo čuvar i Mefistofel,
Moj drug, kazališni kritičar,
Moj vrli i dragi Dalibor.

Pero pronicljivo, pero mudro, hrabro i čestito.
Nije više među nama, kažu.
A ja ne vjerujem i ne pristajem na to.

Jer čujem njegov glas,
Koji iluziju kao jedini dokaz o postojanju kazališta
brani,
Njegov glas koji se protiv umjetničke laži diže,
Njegov glas koji protiv licemjerja i napuhanosti viče,
Njegov glas koji čaroliju traži,
Njegov glas koji lutkama život daje.

Njegov glas koji kazalište slavi,
Njegov glas koji tiho
"Eleno mome" pjeva.

Otišao je ujutro u snu,
Ruka mu je samo pala, kaže mi Daca.
U domu tom sada praznom,
U kome smo tisuću puta u duge noći
Mnoge snove snili.
O pejzažu s ljudskim likom
O drugom čovječnijem svijetu.

Nije više među nama, kažu...
A ja ne vjerujem, ne pristajem na to,
Da je ruka nepomična,
Jer vidio sam tu ruku tisuću puta,
Kako strpljivo uvija škiju,
Kako stavlja kocku leda u dalmatinsko bijelo,
Kako nadahnuto esej piše o talentu što ključa.

Kako misao slojevitú pažljivo ispisuje da ne bi
povrijedila nekog,
Kako istinu brani i aveti zla prokazuje,
Tu ruku što je zapise o dobroti i ljepoti,
Ali i o vremenu mračnom ostavila.

Ugasio se kao svijeća, kaže Morana kratko,
I razbija šutnju među nama,
U tom skromnom stanu od dva kvadrata samo.

U toj kući koju dobro znam, dobro kao dom svoj,
Kući punoj smijeha, ljubavi, života i prijatelja dragih.
A ja ne vjerujem i ne pristajem na to,
Da ga nema više, jer,
Znam da je taj džin nježnog srca,
Ta dobra duša koja mrziti nije znala,
Ni kad je mržnja na cijeni bila.

Taj neumorni snivač,
Biva tu negdje u meni, u nama.
U snu njegovom doziva da iz sna
Bolji svijet dosanjamo.

Washington DC - Zagreb - Dubrovnik, studeni 2001.